

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U101049

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 31-10-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Салюк Петро Іванович

2. Petro Saliuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Доктор філософії з права

Дата захисту: 11-11-2023

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Хмельницький окружний адміністративний суд

Код за ЄДРПОУ: 35173158

Місцезнаходження: вул. Козацька 42, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 70.895.043

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

Код за ЄДРПОУ: 14163438

Місцезнаходження: вул. Героїв Майдану, буд. 8, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Обласна рада

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

Код за ЄДРПОУ: 14163438

Місцезнаходження: вул. Героїв Майдану, буд. 8, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Обласна рада

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.31.51, 10.47.01

Тема дисертації:

1. Захист сімейних прав та інтересів судом
2. Protection of family rights and interests by the court

Реферат:

1. Дисертацію присвячено дослідженню поняття та правової природи захисту сімейних прав та інтересів судом, особливостей захисту сімейних прав та інтересів в порядку цивільного та адміністративного судочинства в Україні, Європейським судом з прав людини, Судом Європейського Союзу, дослідженню відповідного зарубіжного та історичного досвіду. У роботі розроблено концепцію сучасного розуміння теоретико-правових та прикладних засад захисту сімейних прав та інтересів судом, виявлення основних проблем, а також формування наукових висновків та пропозицій стосовно вдосконалення чинного сімейного законодавства у даній галузі дослідження. У науковій праці проведено аналіз теоретико-правових проблем захисту сімейних прав та інтересів судом; з'ясовано поняття та правову природу суб'єктивних сімейних прав та охоронюваних законом сімейних інтересів як об'єкта судового захисту; досліджено розвиток законодавства, яке діяло на українських землях, з питань правового регулювання захисту сімейних прав та

інтересів, зарубіжний досвід у досліджуваній сфері, в тому числі практику Європейського суду з прав людини та Суду Європейського Союзу щодо захисту прав та законних інтересів учасників сімейних відносин; досліджено поняття та розкрито способи захисту сімейних та законних інтересів учасників сімейних відносин в порядку цивільного та адміністративного судочинства, прикладні проблеми, які виникають у судовій практиці із зазначених питань; розкрито особливості захисту сімейних прав та законних інтересів в контексті оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень, які порушують права та законні інтереси учасників сімейних відносин; виявлено особливості захисту окремих сімейних прав та законних інтересів учасників сімейних відносин; запропоновано науково-обґрунтовані пропозиції по вдосконаленню норм сімейного законодавства, якими врегульовано питання судового захисту сімейних прав та законних інтересів. У дисертаційному дослідженні вперше: 1) визначено поняття судового захисту сімейних прав та інтересів як правового інституту сімейного права. Визначено, що судовий захист сімейних прав та інтересів – це універсальна форма захисту сімейних прав та інтересів, яка здійснюється спеціальним державним органом – судом, відбувається у передбаченій цивільним процесуальним та адміністративним процесуальним законом формі шляхом ухвалення судового рішення, яке є остаточним і має загальнообов'язкову силу, може бути виконане із можливістю застосування державного примусу, може бути реалізована, якщо особа, яка володіє сімейним правом чи інтересом, що є об'єктом захисту, звернулася до суду із відповідною вимогою із застосуванням відповідної процесуальної форми в межах строку позовної давності, має виключну компетенцію з найбільш важливих питань сімейних відносин; 2) визначено особливу роль суду у захисті сімейних прав та інтересів, зокрема зазначено, що зважаючи на універсальність, публічність та примусовість захисту, що здійснюється судом, можливим вирішення усіх виникаючих під час розгляду сімейного спору правових питань щодо захисту будь-яких сімейних прав та інтересів у судовому порядку, причому такий захист є гарантованим можливістю примусового виконання судового рішення у випадку, якщо адресати владного припису, який міститься у рішенні проігнорують його і продовжать порушення сімейних прав; 3) розкрито правову природу судового захисту сімейних прав та інтересів, який з одного боку має загальні ознаки юрисдикційної форми захисту (є способом впливу на сімейні відносини, які зазнали протиправного впливу, з метою поновлення порушеного, невизнаного, оспорюваного сімейного права чи неврахованого сімейного інтересу, які виступають об'єктами захисту; підставами для звернення за захистом є порушення сімейного права, його невизнання, оспорювання, врахування сімейного інтересу, якщо він не суперечить загальним засадам сімейного законодавства; право на звернення за захистом сімейного права чи інтересу має лише учасник сімейних відносин – як власного, так і права чи інтересу іншого учасника у разі недосягнення повноліття або у разі непрацездатності останнього) та спеціальні, притаманні саме судовому захисту, ознаки: здійснюється спеціальним державним органом – судом; відбувається у передбаченій цивільним та адміністративним процесуальним законом формі шляхом ухвалення судового рішення, яке є остаточним і має загальнообов'язкову силу; може бути виконаним із можливістю застосування державного примусу; може бути реалізованим, якщо особа, яка володіє сімейним правом чи інтересом, що є об'єктом захисту, звернулася до суду із відповідною вимогою із застосуванням відповідної процесуальної форми в межах строку позовної давності; суд має виключну компетенцію із вирішення найбільш важливих питань сімейних відносин; поряд із національним рівнем судового захисту присутній й міжнародний.

2. The dissertation is devoted to the study of the concept and legal nature of the protection of family rights and interests by the court, the features of the protection of family rights and interests in civil and administrative proceedings in Ukraine, the European Court of Human Rights, the Court of the European Union, the study of relevant foreign and historical experience. The work developed the concept of modern understanding of the theoretical-legal and applied principles of the protection of family rights and interests by the court, identification of the main problems, as well as the formation of scientific conclusions and proposals regarding the improvement of the current family legislation in this field of research. The scientific work analyzed the theoretical and legal problems of protecting family rights and interests by the court; the concept and legal nature of subjective family rights and family interests protected by law as an object of judicial protection are clarified; the development of the

legislation that was in force on Ukrainian lands, on issues of legal regulation of the protection of family rights and interests, foreign experience in the researched field, including the practice of the European Court of Human Rights and the Court of the European Union regarding the protection of the rights and legitimate interests of participants in family relations, was studied; concepts and ways of protecting family and legal interests of participants in family relations in civil and administrative proceedings, applied problems that arise in judicial practice on the specified issues are explored; the peculiarities of the protection of family rights and legitimate interests in the context of appeals against decisions, actions or inactions of subjects of authority that violate the rights and legitimate interests of participants in family relations are disclosed; features of the protection of individual family rights and legitimate interests of participants in family relations were revealed; scientifically based proposals for improving the norms of family legislation, which regulate the issue of judicial protection of family rights and legal interests, are proposed. For the first time it is proposed in the dissertation: 1) the concept of judicial protection of family rights and interests as a legal institution of family law is defined. It was determined that the judicial protection of family rights and interests is a universal form of protection of family rights and interests, which is carried out by a special state body - the court, takes place in the form provided for by the civil procedural law through the adoption of a court decision, which is final and has universal binding force, may be executed with the possibility of applying state coercion, can be implemented if the person who owns a family right or an interest that is the object of protection, applied to the court with a corresponding demand using the appropriate procedural form within the limitation period, has exclusive competence with the most important issues of family relations; 2) the special role of the court in the protection of family rights and interests is defined, in particular it is stated that, taking into account the universality, publicity and coercion of the protection carried out by the court, it is possible to resolve all legal issues arising during the consideration of a family dispute regarding the protection of any family rights and interests in court proceedings, and such protection is a guaranteed possibility of enforcement of the court decision in the event that the addressees of the authoritative order contained in the decision ignore it and continue to violate family rights; 3) the legal nature of judicial protection of family rights and interests is revealed, which on the one hand has general features of a jurisdictional form of protection (it is a way of influencing family relations that have been unlawfully affected, with the aim of restoring a violated, unrecognized, disputed family right or an unaccounted-for family interest, which act as objects of protection; grounds for applying for protection are violation of family law, its non-recognition, dispute, consideration of family interest, if it does not contradict the general principles of family legislation; only a participant in family relations has the right to apply for protection of family law or interest - both one's own and the right or interest of another participant in case of underage or incapacity of the latter) and special features inherent in judicial protection: carried out by a special state body - a court; takes place in the form prescribed by civil and administrative procedural law by passing a court decision, which is final and has universal binding force.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Салюк П. І. Місце судового захисту у системі форм захисту сімейних прав та інтересів. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право. 2022. Випуск 72. Частина 1. С. 155-160. URL: https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2022/09/NVUzhNU_72_ch1.pdf

- Салюк П. І. Судовий захист сімейних прав батьків та дітей за сімейним законодавством окремих європейських держав. Університетські наукові записки. 2022. № 4 (88). С. 17-29. URL: https://unz.univer.km.ua/article/view/88_17-29/329
- Салюк П. І. Концептуальні питання захисту сімейних прав та законних інтересів в контексті оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень, які порушують права та законні інтереси учасників сімейних відносин. Актуальні проблеми правознавства. 2022. Випуск 3. С. 119-124. URL: <http://app.wunu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/06/3-2022.pdf>
- Салюк П. І. Захист прав Європейським судом з прав людини у системі судового захисту сімейних прав та законних інтересів. KELM (Knowledge, Education, Law, Management). 2022. № 8 (52). С. 251-254. URL: <http://kelmczasopisma.com/ua/downloadfile/10053>

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: удосконалення національного законодавства

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0117U000105 01178U000103

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ватрас Володимир Антонович
2. Volodymyr Vatras

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

Код за ЄДРПОУ: 14163438

Місцезнаходження: вул. Героїв Майдану, буд. 8, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Обласна рада

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стефанчук Микола Олексійович
2. Mykola Stefanchuk

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України

Код за ЄДРПОУ: 19485263

Місцезнаходження: вул. Раєвського, буд. 23-а, Київ, 01042, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Менджул Марія Василівна

2. Maria Mendzhul

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сердечна Ірина Леонідівна

2. Iryna L. Serdechna

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

Код за ЄДРПОУ: 14163438

Місцезнаходження: вул. Героїв Майдану, буд. 8, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Обласна рада

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Анікіна Галина Володимирівна

2. Galina V. Anikina

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

Код за ЄДРПОУ: 14163438

Місцезнаходження: вул. Героїв Майдану, буд. 8, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Обласна рада

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Гринько Світлана Дмитрівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Гринько Світлана Дмитрівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Черняк Олена Юріївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна